

Att leda för hållbar utveckling

Hur gör jag som skolledare och var börjar jag?

En heldag med föreläsningar, diskussioner och erfarenhetsutbyte.

Sammanfattning

Den 12 november 2019 anordnar Lunds kommun ett heldagsseminarium - Att leda för hållbar utveckling, för alla skolledare i Lund kommun. Vi vill ge deltagarna en likvärdig möjlighet att fördjupa förståelsen för rollen som skolledare i relation till Agenda 2030 med de globala målen och lärande för hållbar utveckling. Att fokusera på ledarskap och organisation är en ny satsning och vi ansöker härmed om 50 000 kronor från Lunds kommuns miljöanslag som en del av finansieringen. Tre av de deltagande organisationerna (Lunds kommun, Malmö stad, Malmö Universitet) är medlemmar i styrgruppen för RCE Skåne vilket är ett koncept som grundades av FN som en aktivitet i Dekaden för Lärande för hållbar utveckling. Insatsen kommer därmed att få RCE-status och rapporteras till FN.

Inledning

Under seminariet kommer deltagarna att studera de utmärkande dragen för hållbar utveckling och ta del av den senaste forskningen inom området, både nationellt och internationellt. Forskning visar vad som utmärker skolor som arbetar med hållbar utveckling som en integrerad del av verksamheten. Två faktorer är avgörande: ledarskap och organisation.

I korthet kommer dagen att ge skolledarna svar på frågorna:

- Hur bör skolan organiseras för att kunna bidra till ett hållbart samhälle?
- Hur gör jag som skolledare och var börjar jag?

I samtal och möten med Lunds skolledare har vi sett att det finns ett behov av en ökad kunskap och utökat nätverkande i arbetet med lärande för hållbar utveckling (LHU). Vi vill med detta seminarium ge skolledare kunskap och verktyg för att implementera perspektivet LHU i befintlig verksamhet. Det ska i sin tur ge unga inspiration och handlingskraft att ta en aktiv roll för en hållbar samhällsutveckling. Att arbeta med LHU ska inte vara en extra belastning ovanpå befintlig verksamhet, utan syftet är att hitta och förankra metoder att genomföra skolans uppdrag på ett sätt som skapar mervärde för lärare, elever och samhället som helhet. I LHU-arbetet är det viktigt att ta med alla de tre dimensionerna av hållbar utveckling – ekologiska, sociala och ekonomiska.

Detta seminarium är även en viktig del i Lunds kommuns arbete med att vara ett grönt föredöme och har flera kopplingar till både övergripande mål och delmål i LundaEko II – Lunds kommuns program för ekologiskt hållbar utveckling.

Seminariet är ett samarbete med Malmö Stad, Malmö universitet, UHR/Den globala skolan och RCE Skåne. Vi har valt ett brett samarbete för att ge skolledarna möjlighet att utöka sina kontakter, ta vara på varandras kunskaper och öka chanserna för ett framgångsrikt arbete kring LHU i regionen.

Syfte

- att åstadkomma förändring.
- att ge skollära kunskap och verktyg att implementera perspektivet Lärande för Hållbar Utveckling (LHU).
- att ge skollära verktyg för att kunna organisera en verksamhet som bidrar till ett hållbart samhälle.

Bakgrund

Världen står inför stora utmaningar men också möjligheter! Omställningen till en hållbar värld måste gå snabbare och enligt bland annat Naturskyddsföreningen spelar skolans lärande för hållbar utveckling en central roll för att lyckas.

I september 2015 antog världens stats- och regeringschefer Agenda 2030 för hållbar utveckling och dess 17 globala mål i syfte att leda världen mot en hållbar och rättvis framtid. Sverige har därmed anslutit sig till den globala strategin för en hållbar utveckling. Nu pågår arbetet med att översätta de globala målen till svenskt genomförande. Hållbar utveckling skall vara en integrerad del av förskolans och skolans arbete och finns sedan länge inskrivet i skolans styrdokument.

Agenda 2030 är ett ramverk för att leda världen mot en hållbar och rättvis framtid. De 17 målen har också mer specifika undermål. Mål nummer fyra heter på engelska "quality education" och på svenska "god utbildning för alla". Undermål 4.7 handlar specifikt om lärande för hållbar utveckling;

4.7 Senast 2030 säkerställa att alla studerande får de kunskaper och färdigheter som behövs för att främja en hållbar utveckling, bland annat genom utbildning för hållbar utveckling och hållbara livsstilar, mänskliga rättigheter, jämställdhet, främjande av en kultur av fred, icke-våld och globalt medborgarskap samt värdesättande av kulturell mångfald och kulturens bidrag till hållbar utveckling.

LHU enligt Skolverket

Sverige är genom antagande av målen följaktligen förpliktigt att arbeta med bland annat utbildning för hållbar utveckling. På svensk nivå är kommuner och landsting liksom alla statliga myndigheter och regeringskansliet involverade i arbetet.

Enligt förskolans värdegrund och uppdrag (Lpfö 98) ska "Förskolan lägga stor vikt vid miljö- och naturvårdsfrågor. Ett ekologiskt förhållningssätt och en positiv framtidstro ska präglade förskolans verksamhet. Förskolan ska medverka till att barnen tillägnar sig ett varsamt förhållningssätt till natur och miljö och förstår sin delaktighet i naturens kretslopp. Verksamheten ska hjälpa barnen att förstå hur vardagsliv och arbete kan utformas så att det bidrar till en bättre miljö både i nutid och i framtid".

I läroplanen för grundskolan, Lgr11, betonas LHU på ett flertal ställen. I läroplanens inledning återfinns bland annat följande formulering:

"Genom ett miljöperspektiv får de möjligheter både att ta ansvar för den miljö de själva direkt kan påverka och att skaffa sig ett personligt förhållningssätt till övergripande och globala miljöfrågor.

Undervisningen ska belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa hållbar utveckling”

Vidare slår Lgr11 fast att skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola ”har fått kunskaper om förutsättningarna för en god miljö och en hållbar utveckling” samt ”har fått kunskaper om och förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan, miljön och samhället”

Enligt Läroplanen för gymnasieskolan ska ”Miljöperspektivet i undervisningen ge eleverna insikter så att de kan dels själva medverka till att hindra skadlig miljöpåverkan, dels skaffa sig ett personligt förhållningssätt till de övergripande och globala miljöfrågorna. Undervisningen ska belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa hållbar utveckling”.

LHU enligt Lunds styrdokument

LundaEko II

Det kommunövergripande programmet ”LundaEko II” har mål om att hela kommunens organisation och alla som bor och verkar i Lund ska agera för en hållbar utveckling. Ett prioriterat område i programmet är ”Engagera flera”, vilket handlar om att alla som bor och verkar i kommunen behöver engagera sig och agera för en hållbar utveckling. Såväl företag, universitet och organisationer som medborgare ska ges möjlighet att genom dialog och samarbete kring hållbarhetsfrågor medverka till att lämna över ett samhälle till nästa generation där de stora miljöproblemen är lösta. Detta seminarium och förvaltningens vidare arbete med LHU bidrar till måluppfyllnad av samtliga delmål i LundaEko som kopplas till det prioriterade området ”engagera flera”. Genom att arbeta med LHU bidrar vi även till måluppfyllnad av övriga LundaEkomål då engagerade medarbetare och medborgare bidrar till en hållbar samhällsutveckling i stort.

Ett grönt föredöme

Enligt Lunds kommuns vision ”Lund skapar framtiden – med kunskap, innovation och öppenhet” ska det kommungemensamma fokusområdet ”ett grönt föredöme” genomsyra all verksamhet. Lunds kommuns två skolförvaltningar har en viktig roll i detta arbete och för att nå hela vägen menar vi att skolledarna har en nyckelroll. Denna utbildningsinsats vill medverka till:

- att Lund ska vara en föregångskommun för hållbarhet.
- att Lunds hållbarhetsarbete ska bidra till ett mer hälsosamt och attraktivt Lund.
- att minska Lunds klimatavtryck.

Metoder

För att uppnå målen i Agenda 2030 och i linje med läroplanen för både förskola, grundskola och gymnasiet vill vi ge samtliga skolledare i Lund en likvärdig möjlighet att skapa det ledarskap och den organisation som krävs för att uppdraget ska lyckas. Metoden för detta är att samla alla skolledare i Lund tillsammans med framstående forskare för att diskutera lärande för hållbar utveckling. Detta kommer att ske tillsammans med skolledare från Malmö stad den 12 november 2019. Programmet är skapat i samarbete med Malmö universitet och UHR/Globala skolan och bygger på föreläsningar, diskussioner och erfarenhetsutbyten. Programmet bifogas som bilaga i denna ansökan.

Mira Norrsell	Besöksadress	Telefon	Internetadress	e-post
Miljösamordnare	Stora Södergatan 47	046-359 51 94	www.lund.se	mira.norrsell@lund.se

Målgrupp

Samtliga skolledare i Lunds kommun och Malmö stad. Detta innefattar såväl pedagogisk som administrativ ledning i förskolor upp till gymnasieutbildningen.

Mål

Efter dagen ska deltagande skolledare ha fått:

1. stärkt kunskap om hållbar utveckling.
2. stärkt kunskap om lärande för hållbar utveckling.
3. en förståelse för hur skolan kan organiseras för att bidra till ett hållbart samhälle.

Effektmål

- Lund blir föregångskommun i arbetet med LHU.
- Lund ser skolans arbete med LHU som en nyckelkomponent i arbetet för en hållbar utveckling.
- Lunds arbete med LHU drivs på ett likvärdigt sätt, från förskola till gymnasier, och i staden såväl som i våra tätorter.
- Lunds skolledare får ett stärkt nätverk kring LHU.

Tidsplan

Vårterminen	Planering och projektering
Juni	Utskick av save the date
Augusti	Inbjudan med möjlighet att anmäla sig skickas ut till alla skolledare i Lunds kommun och i Malmö Stad.
12 November	Seminarium – Att leda för hållbar utveckling

Finansiering av projektet

Då detta projekt är ett samarbete mellan Lunds kommun, Malmö Stad, Malmö universitet, UHR/Den globala skolan kommer samtliga aktörer bidra med medel. Vi ansöker härmed om 50 000 kronor från Lunds kommuns miljöanslag för att möjliggöra denna viktiga satsning.

De utgifter som är fastställda redovisas nedan. Kostnaden för lunch och fika är dock rörlig och beror på antal medverkande.

Kostnadsställe	Kostnad	Betalas av
Lokal	10 000 Kr	Malmö universitet
Föreläsare och moderator	95 000 Kr	Kostnaden delas mellan Globala skolan, Malmö stad och Lunds kommun.
Lunch och fika	33 000 Kr (220 kr x 150 personer)	Kostnaderna delas mellan Malmö Stad och Lunds kommun
Total kostnad:	138 000 Kr	

Övrigt

Samarbetspartners

RCE Skåne är ett nätverk för lärande som bidrar till att vi i Skåne gör medvetna val för en lokal och global hållbar utveckling. Detta projekt är ett samarbete inom ramen för RCE och kommer därmed få RCE-status och rapporteras till FN.

Den globala skolan – en del av Universitets- och högskolerådet (UHR) som arbetar med fortbildningar inom LNU för pedagoger över hela Sverige. Kan även göra direkta insatser för kommuner.

Bilaga

1. Programmet